

ELŐSZÓ

A modern istenkereső ember vall e költeményekben: aki vívódva töprengő és istenkereső egyszerre. Ha a versek mélyére nézünk, akkor az ember örök kérdései, a mindig visszatérő kételyek tárnak elénk. Ma sem hagyja nyugodni az embert, hogy mi ad értelmet az életének. Erre minden egyes életnek újra és újra választ kell adni, egyes szám első személyben: Miért élek? Mi a küldetésem a világon? Hogyan és kinek számolok el vele?

A boldogságkereső ember nemcsak örömmel, hanem szorongásokkal és csalódásokkal, veszteségekkel és hiányokkal is találkozik útja során. Világunk ablakai a végtelenre nyílnak. Arra a keresett Végsőre és Teljesre, amitől végül is otthonossá, tágassá és biztonságossá válhat ez a világ. De ami „odaát” van, a világunkon túl, az nem hely, nem állapot vagy eszme: nem határolja körül semmilyen emberi elképzelés vagy fogalom. Személy: megszólíthatjuk, bizalmasan, akár tegezve. Van, aki a nevét sem tudja, vagy ha tudja, szemérmesen elhallgatja. Van, aki Úrnak, Istennek, Mindenhatónak szólítja. Igen, őt keressük, neki tartozunk számadással, és hozzá könyörgünk bocsánatért.

Az istenkeresés nem marad tétova találgatás. Sok költeményből úgy látszik, mi keressük őt, a lírai vallomásokból viszont kiderül, ő sose vesztett el bennünket, hisz belőle vagyunk, hozzá tartozunk és feléje tartunk.

A klasszikus magyar költők nemzedékeinek életművében külön ciklusokat formálnak az istenkereső versek, és ezek közül is a legnagyobb, legérettebb művek Adynál és József Attilánál találhatók. A nagy költőink istenkereső útja kalandos és kacsaringós. Babits kérdező alkat, a költői kérdései a „miért vagyunk a világon” problémáját feszegetik. Juhász Gyula költeményeiben keresi a földön minduntalan elbukó és újra megszülető tisztaságot és jóságot az emberen túli végső értelemben. Juhász Gyula felnőtt fejjel döbben rá az Alkotó szükségyszerű létére. Csak ekkor érti meg, hogy egyedül az Alkotótól kaphat választ a nagy miért-

re. Fölismeri az Alkotót a természetben, a táj lenyűgöző színjátékában, hogy egybeolvadjon a kifürkészhetetlen Teremtővel. József Attila nem volt vallásos értelemben hívő, gyakorló kereszténynek sem tartjuk. Bár számtalanszor kételkedik Isten létezésében, számos költeményében mégis prófétai lelkülettel, erőteljesen megvallja őt.

Az Istenkereső versek című kötet a Csend, az Ember, a Kétségbeesés, a Találkozás és Vágyakozás fogalmak köré rendszerezi a verseket. Minden kategória más oldalát jeleníti meg az ember saját magával, másokkal és Istennel való kapcsolatának.

A csendben lehet sokszor a legjobban az Istenre figyelni. Az ide tartozó verseket a nyugalom, egyedüllét, a titokra fókuszálás jellemzi.

Kapcsolatunk Istennel elképzelhetetlen az emberekkel való minőségi kapcsolatok nélkül. Ott tudjuk megvalósítani, továbbadni, amit megtapasztaltunk az Istenből, sőt sokszor embertársaink segítenek közelebb az Istenhez. Az Ember című fejezetben tehát kapcsolatainkra vonatkozó verseket találunk.

A kétségbeesés állapotában sokszor perelünk az Istennel, vádaskodunk és viaskodunk a saját problémáink miatt, pedig ezeken keresztül épülhetünk és fejlődhetünk, közelebb kerülhetünk Hozzá.

Találkozás az Istennel és a körülöttünk lévőkkel. Az ide tartozó versekben olyan istentapasztalatok is előkerülnek, amik a mindennapok nehézségei közben feledésbe merülnek, pedig jó volna időről időre emlékeztetni magunkat rájuk.

A vágyakozás az ember alapvető élménye. Nagyon sok mindenre vágyunk, legfőképp a feltétlen elfogadásra és szeretetre. Sok más vágyunk ide vezethető vissza, ha mélyebben magunkba nézünk. Az itt szereplő verseink a vágyaink mélyén megbújó Istentől szólnak.

A klasszikus magyar költők érzékeny lélekkel megfogalmazott istenkereső strofái segítenek a versekben csendesen elmélyülő ma emberének Isten felkutatásában és megelégsében.